

Presidentin arvovalta

Olin taas Euroopassa ihmisten ihmeteltävänä. Mies kaukaa Suomen mestistä. Tuntuuko masentavalta? Ei. Asustamme toki Euroopan reunamailla. Puhumme vähemmän ja ryyppäämme enemmän. Olemme erikoisia ja kiinnostavia. Siinä meillä etulyönti, joka on vapaasti kaikkien käytettävissä. Mutta meidän tavallisten matkamiesten jalkojen alta vedetään koko ajan mattoa. On vaikea pysyä pystyssä vesiselvänäkin.

Suomen korkeimmat edustajat ovat nyt vuoden päivät sekoilleet Euroopan ympyröissä. Presidentti ja pääministeri ovat lennelleet toisistaan tietämättä kokouksiin. Näyttää siltä, että he eivät oikein edes tunne toisiaan, saati sitten olisivat sopineet töistä ja puheista. Pöytäjärjestykset ovat sekaisin, eikä tiedetä, kuka tavaa Suomen viralliset tankerot. Eivät nämä sekoilut ole yhdentekeviä. Valveutuneet eurooppalaiset noteeraavat ne. Suomen valtion johto antaa itsestään epävarman vaikutelman. Emmekä me kaikki suomalaiset suinkaan ole epävarmoja.

Otsikossa lukee arvovalta, ei valta. Valtaahan Suomen tasavallan presidentillä on riittävästi. Mutta se arvovalta, kansalaisten laaja kunnioitus ja luottamus, sitä ei anneta laeissa eikä asetuksissa. Olin myös itse valitsemassa suoralla kansanvaalilla presidenttiä. Siksi minulla on puheoikeus, eikä puheoikeus ole edes kiinni siitä, ketä on äänestänyt. Demokratiassahan kaikki lopulta seisovat voittajan takana. Mutta valitsimmeko sittenkin väärin. Menikö suora vaali päähän, ja halusimmeko napauttaa systeemiä? Äänestimmekö vain jotakin vastaan? Emmekö tajunneet, ettei ykköspallille noin vain tulla sivusta ja oteta yleisö?

Arvovalta ei ole sitä, että johtaja on esillä joka paikassa. Kaukana siitä. Mutta ihmisten on selvästi tajuttava, että hän on ajettavien asioiden takana ja tukena.

Pärjäämme kyllä Euroopassa. Mutta älkää nykikö mattoa meidän tavallisten, jokapäiväistä työtämme tekevien matkamiesten alta, ei ainakaan taakapäin!

pajen